

SÖZÜN YIKTIĞI YER

SAVAŞ HOŞTAŞ

Zulüm, tek başına ortaya çıkmaz. Arkasında ya bir sessizlik vardır ya da yüksek sesli bir alkış.

Gazze'de yaşananlar da böyle okunmalı. İsrail'in yürüttüğü yıkım, yalnızca askeri bir mesele sayıl(a)maz. Bu yıkım, Amerika Birleşik Devletleri tarafından sağlanan siyasi himaye, mali destek ve diplomatik korumayla büyür. Bombalar Tel Aviv'den kalkar; meşruiyet Washington'dan taşınır.

Gazze, bugün insanlığın yüzüne bakamadığı bir yer hâline geldi. Daracık bir alanda sıkıştırılmış milyonlar, suya, ilaca, nefese muhtaç bırakıldı. Hastaneler vuruldu, okullar yıkıldı, şehir dokusu bilinçli şekilde silindi.

Bu tabloya "savunma" dendi. Bu kelimeyi en yüksek sesle tekrarlayan yine ABD oldu. Zulüm, böylece diplomatik bir dile tercüme edildi.

Bu manzaranın etrafında yalnızca büyük güçler yok. Onların gölgesinde durmayı marifet sayan küçük aktörler de sahnede. Bunlardan biri, Arnavutluk Başbakanı Edi Rama.

Edi Rama, İsrail parlamentosunda konuştu.

Gazze'de öldürülen çocukları, kadınları, masumları anmadı.

Yıkılan evleri, yerle bir edilen okulları, nefessiz bırakılan hastaneleri hatırlatmadı.

Yıkan eli, katili, soykırımın kasabını övdü. İsrail'in katil Başbakanı'na methiyeler dizdi.

Bu sözler, basit bir diplomatik jest olarak okunamaz. Bu konuşma, bir saf tutuşun ilanıydı. ABD'de değişen yönetimle birlikte, yeni merkeze yakın durma çabası açıkça görüldü. İsrail'e verilen her destek mesajı, Washington'a gönderilmiş bir sadakat işareti oldu. Siyaset, vicdanın önüne geçirildi.

Asıl sarsıcı olan ise burada başladı.

Gazze halkını savunmak için direnenlere yönelik mesnetsiz ithamlar kürsüden dile getirildi. Tecavüz isnatları ortaya atıldı. İşkence hikâyeleri anlatıldı. Ne bir delil sunuldu ne de bağımsız bir soruşturmanın sonucu beklendi.

Oysa sahadaki gerçekler ortadaydı.
Esir alınan İsraililer hayattaydı.
İnsani muamele görmüşlerdi.
Serbest bırakılanlardan hemen hepsi
Hamas'a teşekkür etmişti.

Bu gerçekler konuşulmasın diye ithamlar
büyütüldü. Çünkü zulüm, ancak mazlum
karalandığında savunulabilir hâle gelir.

İşte bu noktada Edi Rama'nın sözleri,
Balkanlar'da yankı buldu. Özellikle
Müslüman vicdanlarda derin bir sarsıntı
yarattı. Çünkü bu coğrafya, mesnetsiz
suçlamaların nasıl felaketlere yol açtığını
çok iyi bilir.

Bosna'nın kuşatması hafızadadır.
Srebrenitsa'nın sessizliği hâlâ ağırdır.
Kosova yollarındaki göç unutulmamıştır.

Balkan Müslümanları, mazlum olmanın ne
demek olduğunu kitaplardan öğrenmedi.
Bu yüzden Gazze'de yaşananlar, uzaktaki
bir dram olarak kalmaz. Hafızaya çarpar.
Yarayı kanatır. Geçmiş ayağa kaldırır.

Bugün Gazze'de yaşananlar, dün
Balkanlar'da yaşananlardan kopuk
okunamaz. Süreç hep aynı ilerler. Önce bir
suç isnadı ortaya atılır. Ardından bir halk
insanlık dairesinin dışına itilir. Sonra yıkım
başlar. Dün kullanılan kelimeler tanıdaktır.

Bugün de aynı kelimeler dolaşımdadır.
Dün delilsiz ithamlar alkışlanmıştı.
Bugün de alkış sürüyor.

Dün suskunluk can almıştı.
Bugün suskunluğun bedeli yine ağır.

Bu yüzden, İsrail parlamentosunda
kurulan her mesnetsiz cümle, Balkan
Müslümanlarının vicdanında karşılık bulur.
Çünkü bu halk, suçlamaların nelere yol
açtığını yaşayarak gördü. Bir topluluğun
önce hedef gösterildiğini, sonra yalnız
bırakıldığını, ardından yok sayıldığını
tecrübe etti.

Ama bu sarsıntı yalnızca Müslümanlara ait
kalmaz.

Yüreğinde insanlık namına bir kısıntı
taşıyan herkes, bu sözlerden rahatsız
olur. Çocukların enkaz altında kaldığı bir
tabloda kurulan her övgü cümlesi, yalnız
bir coğrafyayı yaralamaz; ortak vicdanı da
zedeler. Bu, inanç meselesi olmaktan
çıkarmaz. Bu, insan kalabilme meselesine
dönüşür.

Bugün söylenenler kayda geçmiştir.
Bugün alkışlanan sözler unutulmamıştır.
Bugün sergilenen duruş, yarının
muhasabesini doğurmuştur.

Ve Balkanlar şunu iyi bilir:
Zaman geçer.
İktidarlar değişir.
Kürsüler boşalır.

Geriye duruş kalır.

Gazze hatırlanır.

Bu sözler hatırlanır.

Ve herkes, inancı ne olursa olsun,
vicdanının karşısında kendi yerini yeniden
görmek zorunda kalır.

Çünkü vicdanın coğrafyası olmaz.